

Verbs estàtics vs. verbs de moviment

Hi ha verbs que afegeixen el prefix *a-*, que significa ‘direcció, trànsit o moviment d’un estat a un altre’, i es transformen de verb intransitiu a verb transitiu.

Dormir - adormir - adormir-se

Dormir

Significa ‘estar algú en estat de repòs sense sentir ni veure res durant un cert temps’. Aquest verb és intransitiu, és a dir, no porta complement directe.

Avui no he dormit gaire bé.

Ja pots encendre el llum, el nen dorm com un soc.

Adormir i adormir-se

Indiquen un procés d’una acció encara no aconclerta.

Adormir s’utilitza en el sentit de ‘fer dormir algú altre’ i és transitiu, és a dir, porta complement directe.

En aquest llibre es donen solucions amables per adormir nadons i nens.

L’anestèsia adormirà el pacient de seguida.

Adormir-se és pronominal i es fa servir en el sentit de ‘començar a dormir’.

A alguns nens els costa adormir-se.

No us adormiu, que ja és hora de marxar.

Jeure - ajeure - ajeure’s

Jeure

Significa ‘algú o algun animal, estar estès ben llarg a terra, en un llit, sobre un suport qualsevol’. És intransitiu, és a dir, no porta complement directe.

És un racó bonic per jeure i sentir raucar les reinetes i les granotes verdes.

El gos jeu a la porta tot el dia.

Ajeure i ajeure's

Indiquen un procés d'una acció encara no acomplerta.

Ajeure es fa servir en el sentit de 'posar algú o alguna cosa descansant en tota la seva llargada sobre alguna cosa' i és transitiu, és a dir, porta complement directe.

Ajagueren el ferit sobre la llitera.

L'artista pintava enfilat, però amb l'edat va haver d'ajeure el llenç a terra.

Ajeure's és pronominal i es fa servir en el sentit de 'començar a ajeure'.

Va arribar a un lloc desert on es va ajeure per dormir.

Cal que els animals puguin ajeure's lliurement.

Recordem que també són correctes les formes *jaure*, *ajaure* i *ajaure's*.

Seure - asseure - asseure's

Seure

Significa 'estar algú sobre un suport qualsevol de manera que el seu cos descansi sobre l'extremitat inferior del tronc'. Aquest verb és intransitiu, és a dir, no porta complement directe.

És important que els infants seguin correctament per adquirir uns bons hàbits ergonòmics.

Puc seure amb vosaltres una estona?

Asseure i asseure's

Indiquen un procés d'una acció encara no acomplerta.

Asseure s'utilitza en el sentit de 'fer seure algú altre' i és transitiu, és a dir, porta complement directe.

Van asseure l'àvia al costat del net.

Han assegut el pacient a la cadira.

Asseure's és pronominal i es fa servir en el sentit de 'començar a seure'.

L'Ajuntament considera que és important asseure's a negociar.

Ens hem d'asseure a terra.